

6. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varðar sektum allt að kr. 5 000.00. Með mál út af brotum skal fara að hætti opinberra mála.

Samþykkt þessi, sem bæjarstjórn Vestmannaeyja hefur samið og samþykkt staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 44 23. maí 1964, til þess að öðlast gildi þegar í stað og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Félagsmálaráðuneytið, 22. júlí 1974.

F. h. r.

Hallgrímur Dalberg.

Guðmundur Karl Jónsson.

FJALLSKILAREGLUGERÐ

fyrir Rangárvallasýslu.

I. KAFLI

Um stjórn fjallskilamála.

1. gr.

Rangárvallasýsla er eitt fjallskilaumdæmi og hefur sýslunefnd yfirstjórn allra fjallskilamála samkv. gildandi fjallskilalögum, en hreppsnefndir annast stjórn og framkvæmd þeirra í hverjum hreppi, eða í sameiningu, þar sem svo hagar til.

2. gr.

Hver hreppsnefnd getur valið einn mann til þess að hafa á hendi stjórn og umsjón fjallskilamála hreppsins og nefnist hann fjallskilastjóri.

3. gr.

Þar sem 2 hreppar eru sameiginlegir eigendur að afrétt, telst hvor þeirra um sig sjálfstæð fjallskiladeild.

4. gr.

Hver hreppsnefnd, eða fjallskilastjóri fyrir hennar hönd, haldi sérstaka fjallskilabók, staðfesta af oddvita sýslunefndar. Í hana skal rita allt, sem við kemur fjallskilamálum hreppsins.

II. KAFLI

Um afrétti og notkun þeirra.

5. gr.

Allt land skiptist í afrétti og heimalönd. Það skulu vera afréttir, sem áður hafa verið. Þó geta hreppsnefndir tekið upp nýja afrétti, breytt takmörkum afrétta og lagt til þeirra heimalönd eða landshluta einstakra jarða með samþykki landeiganda, umráðamanns og sýslunefndar.

6. gr.

Hver hreppsnefnd skal semja markalýsingu á afrétti eða afréttarlöndum hreppsins og rita hana í fjallskilabókina.

Lýsingar þessar skulu sendar sýslunefnd. Sér hún um að þær séu innfærðar í afréttabók, er tilgreinir gangnasvæðin innan fjallskílaumdæmisins.

7. gr.

Hreppsnefndir skulu sjá um að búfjárhögum í heimalöndum sé ekki íþyngt um skör fram á sumrum, eftir því sem við verður komið.

8. gr.

Þar sem upprekstrarfélag á eitt aðild að afrétti, er hreppsnefndinni heimilt að leigja hann um tiltekinn árafjölda, og gera um það sérstakan bindandi samning, enda liggja fyrir meirihlutasamþykkt félagsins. Óheimilt er að gera slíka samninga við utansveitarmenn.

9. gr.

Enginn má lána utansveitarmanni ítölu sína í afrétti nema með leyfi hlutaðeigandi hreppsnefndar, enda sé afréttarland viðurkennt nægilegt.

Enginn má heldur leyfa öðrum sumarreit fyrir búfé í heimalandi sínu, þar sem hætta er á að íþyngt yrði óréttilega öðrum sambeitarhöfðingjum eða nágrönnum, án leyfis þeirra og hreppsnefndar.

10. gr.

Hreppsnefnd getur sett ákvæði um, hvenær fé skal rekið til afréttar, enn fremur á hvaða svæði í afrétti fjallféð skuli rekið, og hversu margt megi reka á hvert svæði. Hún hefur heimild til að skipa eða samþykkja foringja fyrir flutningi fjár, eða rekstrum í afrétt. Ber honum að sjá um, að reglum sé hlýtt, og vel með féð farið, og sérstaklega skal hann gæta þess, að fénu sé haganlega dreift, og ær láttnar taka lömb sín.

11. gr.

Nú þykir einhverjum ofsett í afrétt nágrannahrepps, og verður af þessum ástæðum fyrir tilfinnanlegum ágangi af afréttarfé, þá er hinum sama heimilt að krefjast þess, að hreppsnefnd hlutist til um, að ítölunefnd ákveði tölu fjár í afréttinn.

Ber afréttareiganda að haga tölu fjár í afréttinn, eftir mati ítölunefndar.

12. gr.

Hreppsnefnd er skylt, þegar einstakir menn krefjast þess, að afstýra ágangi innansveitar- og utansveitarfénaðar og hrossa í heimalandi eða löndum, sem ekkert leyfi eða heimild er fyrir, og hefur í því skyni vald til að fyrirskipa smölun á stærra eða minna svæði í sveitinni, þegar henni þykir þurfa, og reka til rétta. Það sauðfé, er fyrir kemur, má hreppsnefndin láta reka í afrétt hreppsins.

Svo er hreppsnefndum í þeim hreppum, er engan afrétt eiga, heimilt að láta reka fé, sem þannig er smalað til almenningsréttta í þeim hreppi, sem féð á heima í.

Þegar hreppsnefnd fyrirskipar smölun slíka og þá, er hér um ræðir, skal henni skylt, áður en smölun fer fram, að birta þá ráðstöfun sína í nágrannahreppunum, svo að búendum þar gefist kostur á að hirða fé sitt.

Skepnur, sem sérstaklega eru áleitnar í girðingar og matjurtagarða, skal eigandi hirða, þegar tilsagðar eru, setja í örugga vörslu eða farga þeim. Sýni hann hirðuleysi í því efni, ber honum að bæta allt það tjón, er skepna þessi eða skepnur hafa valdið eða valda.

Eigendum búfjár í þéttbýli er skylt að hafa fénað sinn í öruggri girðingu, sé hann innan þess svæðis, sem skipulagt er.

13. gr.

Enginn má reka fénað sinn í lönd annarra án leyfis þeirra eða skilja þar eftir af rekstrum sínum eða flutningum. Annarra fé mega menn heldur eigi láta fara í rekstra sína til og frá afrétti og rétta með rekstrum sínum.

14. gr.

Telji einhver ábúandi jarðar sig verða fyrir óhæfilegum ágangi búfjár nágranna síns, vegna þess að sá síðarnefndi hafi girt stærra eða minna svæði af beitilandi sínu og verji það að meira eða minna leyti, með því að sleppa hlutfallslega of miklu af fénaði sínum utan girðingar í þann hluta landsins, sem liggur ógirt að landi eða löndum nágranna hans, getur sá, sem telur sig verða fyrir áganginum, kært málið til hreppsnefndar.

Hreppsnefnd er þá skylt að rannsaka málið. Þyki henni ástæða til, getur hún fyrirskipað þeim, sem hefur nokkuð af landi sínu afgirt, að hafa ákveðinn hluta búfjárins í hinu afgirta landi.

Heimilt er hlutaðeigendum að skjóta úrskurði hreppsnefndar til sýslunefndar, sem fellir endanlegan úrskurð um slík mál, en skylt er hlutaðeigendum að hlýða úrskurði hreppsnefndar, þótt málinu hafi verið vísað til sýslunefndar, uns hún hefur fellt úrskurð sinn.

III. KAFLI

Um ágang afréttarpenings o. fl.

15. gr.

Nú verða mikil brögð að ágangi búfjár úr afrétti í heimahaga og getur þá sá, er fyrir verður, gert sveitarstjórn viðvart. Skal hún þá, ef um óeðlilegan ágang er að ræða, skipa fyrir smölun ágangspenings og reksturs til afréttar eða skilarétta. Á sama hátt getur sveitarstjórn látið dreifa búfé, sem runnið hefur úr afrétti og stendur við afréttargirðingar eða aðrar torfærur. Kostnaður við slíka smalamennsku og annað í því sambandi greiðist úr viðkomandi fjallskilasjóði.

IV. KAFLI

Um göngur og réttir.

16. gr.

Hreppsnefnd reiknar fjallskilakostnaðinn ár hvert með því að leggja í dagsverk og meta til verðs vinnu þá og annan kostnað, er til þess þarf, að afréttur sé fullsmalaður, og það annað innt af hendi, fjallskilum tilheyrandi, sem hún telur nauðsynlegt. Þessari heildarfjárhæð jafnar hún svo niður á hlutaðeigendur þannig, að $\frac{1}{3}$ hluti komi á landverð jarða og eyðijarða að frádregnu verði ræktaðs lands og hlunninda, og $\frac{2}{3}$ hlutar komi á fjallskilaskyft fé. Heimilt er þó hreppsnefnd að viðhafa þessa skiptingu að jöfnu milli landverðs og fénaðar.

Heimilt er upprekstrarfélagi ef meirihlutasamþykkt liggur fyrir, að leggja aukagjald á rekið eða flutt fé til afréttar, gjaldið reiknast allt að 80% miðað við grunn- gjald á hverja fjallskilaskylda kind.

Hafi hreppskipta-samningur og/eða fjallskilaskipta-samningur verið gerðir um hlutaskipti fjallskilakostnaðar, fellur aukagjald þetta í hlut þess upprekstrarfélags, sem á hið flutta eða rekna fé.

Niðurfjölfnun á landverð skal miðast við gildandi fasteignamat á hverjum tíma.

Hverjum hlutaðeiganda er skylt að inna af hendi fjallskil þau, er á hann hafa verið lögð á þeim tíma og með þeim hætti, sem hreppsnefndin hefur ákveðið, hvort sem um fjallferðir, vinnuframlög eða peningagreiðslur er að ræða. En heimilt er honum að bera upp við hreppsnefndina aðfinningar um, hvernig fjallskilum er jafnað á aðra eða sjálfan hann eða einhverjum hafi verið ranglega sleppt. Skal kæra sú koma til hreppsnefndarinnar bréflega áður en fjórar vikur eru liðnar frá niðurfjölfnun. Hreppsnefnd leggur síðan úrskurð á kærana. Úrskurði hreppsnefndarinnar um fjallskilakærana, má skjóta til sýslunefndar, og skal gera það skriflega innan ársloka. Sýslunefnd leggur síðan á næsta fundi sínum fullnaðarúrskurð á málið.

Enginn sá, sem fjallskil eru lögð á, getur komist hjá því að inna þau af hendi, þótt hann hafi kært yfir þeim og lagt það mál undir úrskurði.

17. gr.

Hreppsnefnd skal með fjallseðli, sem birtur sé opinberlega eða byrji að ganga um sveitina 2—3 vikum áður en fyrsta fjalleit skal hafin, boða fjalleit og hvað hverjum beri til fjallskilanna að leggja. Skulu fjalleitir gerðar svo snemma, að fjallsafni (fyrrí leit) sé lokið og réttað verið: Í Landréttum, V.-Eyjafjalla- og Rangárvallaréttum föstudaginn í 23. viku sumars, Fljótshlíðarhreppi og Hvolhreppi fimmtudaginn í sömu viku.

Smölun í Hekluhraunum má fresta þar til mánudaginn fyrir fyrstu byggðasafnsrétt.

Þegar sérstakar ástæður eru fyrir hendi getur oddviti sýslunefndar leyft að fjalleitir séu færðar aftur eða fram um nokkra daga.

18. gr.

Hreppsnefnd ræður hæfilega marga menn til fjalleita hverju sinni. Hún tilnefnir umsjónarmann með leitinni, sem hefur umsjón með smölun og skilum á fénu til rétta.

19. gr.

Sérhver fjallmaður skal vera 15 ára eða eldri, vel útbúinn að fótum og öðrum búnaði. Hreppsnefnd skal sjá fjalleitarmönnum fyrir viðhlítandi húsnæði á afrétti.

20. gr.

Séu færðar sterkar líkur fyrir því, að fé leynist í afréttinum að lokinni annarri leit, skal það sótt á kostnað fjallskilasjóðs.

Sé um fleiri leitir að ræða skal hreppsnefnd sjá um að féð sé sótt á kostnað eigenda.

21. gr.

Hreppsnefnd er skylt að sjá um að fjalleitarmenn séu slysatriggðir meðan á smölun og skilum stendur.

Kostnaður, sem af því leiðir, greiðist úr fjallskilasjóði.

22. gr.

Þar sem svo háttar, að afréttarfé rennur í lönd eyðijarða, sem liggja að afrétti, skulu fjallmenn smala þau sem afréttir væru.

Heimilt er þó eiganda eða umráðamanni að smala landið ef hann óskar þess.

23. gr.

Haga skal svo fjallgöngum, þar sem því verður við komið, að ekki verði misgöngur afrétta á milli. Skulu hreppsnefndir þær, er hlut eiga að máli, bera ráð sín saman um það.

24. gr.

Önnur leit í afréttum skal gerð svo fljótt eftir fjallsafnsréttir sem unnt er og veður og ástæður leyfa, svo að sem minnstar misgöngur eigi sér stað milli afrétta og heimalanda. Önnur leit í Hekluhraunum fari fram mánudaginn í 26. viku sumars.

V. KAFLI

Um bygging og viðhald almenningsréttá og stjórn á réttahöldum.

25. gr.

Hreppsnefnd sér um að almenningsréttum hreppsins með tilheyrandi dilkum sé vel við haldið og að þær séu í góðu standi til notkunar.

Byggingar- og viðhaldskostnaður greiðist úr fjallskilasjóði.

26. gr.

Aðalréttir og aukaréttir skulu vera þær sömu og nú eru. Þyki þörf á því að færa réttir þær úr stað, skal hlutaðeigandi hreppsnefnd leggja það fyrir almennan bænda fund, og ræður meirihluti atkvæða úrslitum. Sé um aðalrétt að ræða þarf samþykki sýslunefndar til breytingarinnar.

27. gr.

Sérhver er skyldur að liggja til land undir almenningsrétt og byggingarefni í hana úr landi sínu, valdi það ekki skemmdum á yrktu landi. Samngjarna þóknun úr fjallskilasjóði ber að greiða hlutaðeigandi fyrir jarðrask og átroðning eftir mati tveggja óvilhallra manna, er sýslumaður útnefnir, hafi samkomulag ekki náðst.

28. gr.

Hreppsnefnd skipar réttarstjóra er sér um innrekstur við réttahöld, kveður á um hvenær réttum sé lokið og gætir þess að allt fari fram í sem bestri röð og reglu. Óhlýðni og þrjóska gegn skipun réttarstjóra varðar sektum. — Hlutaðeigandi hreppstjórar skulu vera til staðar við réttahöld og gæta almennrar reglu.

VI. KAFLI

Um byggðasöfn og byggðasafnsréttir.

29. gr.

Í hverjum hreppi skulu, auk fjallsafnsréttá, haldnar að minnsta kosti þrjár byggðasafnsréttir og skulu þær haldnar þriðjudaginn í 23. og 24. viku sumars og þriðjudaginn í 2. viku vetrar, þó með þeim undantekningum, sem hér greinir.

1. Í Rangárvalla-, Fljótshlíðar- og Vestur-Landeyjahreppum, skal halda fyrstu byggðasafnsrétt miðvikudaginn í 23. viku sumars.
2. Í Hvolhreppi og Austur-Landeyjahreppi skal halda aðeins fyrstu byggðasafnsrétt á þriðjudaginn í 23. viku sumars, hinar aðrar byggðasafnsréttir í þeim hreppum séu haldnar á mánudögum. Hreppsnefnd er heimilt að færa 2. byggðasafnsrétt aftur um viku þyki henni það hentara, en skylt er að tilkynna það áður í nærliggjandi hreppa. Nær ákvæði þetta aðeins til hreppanna vestan Ytri-Rangár.

30. gr.

Byggðasöfnun (smölun heimalanda) skal fram fara næsta dag á undan hverri byggðasafnsrétt nema í Austur-Landeyjahreppi að því er snertir 2., 3. og 4. rétt. Fer þar smölun fram sama dag og réttað er. Í Hvolhreppi séu heimalönd jafnan smöluð sama dag og réttað er.

Við byggðasöfnun skal hver og einn skyldur til að smala allt heimaland sitt, og hlýðnast þeim fyrirskipunum hreppsnefndar, sem miða því til tryggingar að vel sé smalað, og að almenningur sé samtaka í smöluninni bæði innbyrðis og sveita á milli. Skal síðan varðveita vel allt óskilafé og reka það til almenningsréttá í tækan tíma næsta dag.

Sérhver hreppsnefnd hefur og heimild til að fyrirskipa byggðasmölun og réttir lengur fram á vetur en tilgreinir í 29. gr. ef henni þykir þurfa, einkum ef veður falla vel, og hætt er við miklum samgöngum af fé.

31. gr.

Við niðurjöfnun fjallskilanna gæti hreppsnefnd þess í hvert sinn, að ákveða hverjir skuli, sveitar sinnar vegna, vera sendir í byggðasafnsréttir nágrannasveita, til þess að hirða það óskilafé úr sveit sinni, sem þar kynni að koma fyrir. Mega aldrei vera færri en tveir saman slíkra erinda í fyrstu byggðasafnsréttum. Telst þetta til fjallskila.

32. gr.

Hreppsnefnd Rangárvallahrepps skal láta hirða í byggðasafnsréttum í Holtum og á Landi allt óskilafé úr öllum hreppum sýslunnar fyrir austan Eystri-Rangá, og sjá um að það komist í fyrstu byggðasafnsrétt Rangárvallahrepps daginn eftir.

Hreppsnefnd Vestur-Eyjafjallahrepps hefur hins sama að gæta í byggðasafnsrétt Austur-Eyjafjallahrepps með óskilafé úr þeim hreppum sýslunnar, sem liggja fyrir utan Markarfljót, og sömuleiðis í byggðasafnsréttum í Austur-Landeyjum um óskilafé úr Austur-Eyjafjallahreppi.

Hreppsnefnd Hvolhrepps skal hirða í byggðasafnsréttum á Rangárvöllum fé úr Eyjafjallahreppum og Landeyjahreppum, en hreppsnefnd V-Landeyjahrepps láta hirða fé þetta í Hvolsréttum.

Óskilafé úr sömu hreppum, sem fyrir kemur í byggðasafnsrétt í Vestur-Landeyjahreppi, skal hreppsnefndin í Austur-Landeyjahreppi láta hirða. Enn fremur skal hin sama hreppsnefnd hafa hinnar sömu skyldu að gæta í Vestur-Eyjafjallahreppi um óskilafé úr hreppum sýslunnar utan og ofan Affalls.

Hreppsnefnd Fljótshlíðarhrepps skal síðan hirða allt fé úr hreppum ofan og utan Þverár, sem fyrir kemur í Austur-Landeyjaréttum.

Þeir hreppar, sem engan afrétt eiga, mega leggja tveir saman er þeir senda í byggðasafnsréttir.

Bakkbæingar veiti Vestur-Landeyjahreppi tækifæri til að hirða sitt fé á einum stað, eftir lögsöfnun hverja áður en þeir reka óskilafé til sinnar lögréttar.

Landmenn og Holtamenn láti hirða fé sitt í fjallrétt á Rangárvöllum og gagnkvæmt.

33. gr.

Skilarétt á hrossum skal haldin í hverjum hreppi þriðjudaginn í 25. viku sumars og þriðjudaginn í 4. viku vetrar, eftir að fram hefur farið smölun á þeim, er búendur skulu leysa vel af hendi.

Hver einstakur eigandi ber ábyrgð á að hross hans séu hirt í skilarétt.

VII. KAFLI

Um meðferð ómerkinga og óskilafjár.

34. gr.

Kalineyrt og eyrnalaust fé og ómerkinga, sem lambsmæður ekki helga sér í heimaréttum, skal reka til almenningsréttta, bæði í fjallsöfnum og byggðasöfnum, og skal hreppsnefndin sjá um að slíkt fé sé dregið í dilk sér. Síðan skal leiða ær að dilknum og leyfa mönnum með því eða öðru móti að reyna að sanna eignarrétt sinn. Fjárbragð eitt sker þó ei úr um eignarrétt. Ómerkingar þeir, er enginn helgar sér í lok hverrar réttar, eru eign fjallskilasjóðs.

35. gr.

Allar óskilakindur (aðrar), sem ekki tekst að finna eiganda að, skulu færðar til slátrunar í slátruhús. Skulu hreppstjórar, að loknum öllum haustréttum, senda í hvern hrepp sýslunnar skýrslu um mörk á hinu slátraða fé, og mega eigendur þess leiða sig að andvirðinu er tveir mánuðir eru liðnir frá söluþegi, til septemberloka árið eftir, að frádregnum öllum kostnaði.

Sölu á óskilahrossum skal hreppstjóri jafnan auglýsa innanhrepps, nema þegar um lögskipaða hrossarétt er að ræða, þá skal hann senda skýrslu í hvern hrepp, eins og um annað óskilafé.

36. gr.

Til þess að geta sannað eignarrétt sinn á sauðfé, ber eiganda að hafa lögheimilt og auglýst mark.

37. gr.

Hross, sem eigandi þekkist ekki að eða eigandi er utanhrepps og á engan þann að, er hirða vill gripinn eða gripina fyrir hans hönd, skulu jafnan talin í óskilum á hvaða tíma árs sem er. Vakta skal þau í viku og fara síðan með sem annað óskilafé.

Óskilahross má selja strax í réttarlok. Þó skal eigandi hross, sem selt hefur verið, hafa innlausnarrétt á því, þrjá mánuði frá söluþegi, enda ber hann þann tíma ábyrgð á því, nema það farist fyrir alveg sérstaka handvömm kaupanda.

Greiða skal eigandi allan áfallinn kostnað, svo sem uppboðs-, fóður- og beitar-kostnað. Andvirðis geta eigendur vitja innan árs frá söluþegi, en að öðrum kosti færast það hlutaðeigandi fjallskilasjóði til tekna.

38. gr.

Nú kemur fyrir kind eða hross með réttu marki ákveðins manns, en sá hinn sami veit sig ekki eiganda að, skal þá með fara sem óskilafé.

VIII. KAFLI

Um fjármörk.

39. gr.

Fjármörk eru: eyrnamörk, hornamörk og brennimörk.

Sá sem tekur upp mark eða flytur inn í sveit með mark, sem er náð öðrum í sama sveitarfélagi, skal breyta marki sínu ef þess er óskað. Erfðamark er rétthærra en nýupptekið mark að öðru jöfnu.

Bannað er að nota gróf særingarmörk hverju nafni sem nefnast.

40. gr.

Allir fjáreigendur skulu hafa sýslu- og hreppsrennimark á fé sínu eftir því sem sýslunefnd segir fyrir um, og lætur hún prenta þau í markaskránni. Skal hver fjáreigandi hafa brennimerkt hverja þá kind, sem er með hornum, áður en henni er sleppt eftir fyrsta vetur, sem hún er fóðruð, með brennimarki þess hrepps, sem hann býr í. Má beita sektum ef út af þessu er brugðið, renna þær í fjallskilasjóð.

41. gr.

Nú kemur fyrir í réttum eða við sundurdrátt kind, sem er með brennimarki eða hornmarki annars en þess, sem eyrnamarkið á, skal þá sá talinn eigandi kindarinnar, sem brennimarkið eða hornmarkið á, en skyldur skal hann, ef eigandi eyrnamarksins krefst þess, að gera grein fyrir því, hvornig hann er að kindinni kominn. Kind, sem hefur eyrnamark eins, brennimark annars og hornmark hin þriðja, skal talin

eign þess, sem brennimarkið á. Þó skal hann, ef krafist er, gerða grein fyrir hvernig hann hafi eignast kindina.

42. gr.

Sýslunefnd skal láta prenta markaskrá fyrir sýsluna 8. hvert ár, og oftast ef þurfa þykir. Hver markeigandi skal koma marki sínu í skrána og greiða fyrir það gjald, er sýslunefnd hefur ákveðið. Hvert heimili, sem á eitt eða fleiri mörk í skránni, fær eitt eintak af henni, og skal það fylgja jörðinni eða býlinu, þegar búendaskipti verða. Einnig skal sýslunefnd sjá um, að nægilega mörg eintök verði send ókeypiss til allra hreppa utan sýslu, er búast má við að fé gangi saman úr.

43. gr.

Sýslunefnd kys mann til að búa markaskrána undir prentun og hafa umsjón með upptöku marka.

Kosning hans fer fram í hvert sinn og markaskrá á að prenta. Sýslunefnd ákveður honum þóknun fyrir starf sitt.

Markaumsjónamaður sér um útgáfu markaskrár. Hann gerir sér far um að koma samræmi og festu á nöfn marka og að sammerkingar eigi sér ekki stað. — Í markaskrá skal raða nöfnum í stafrófsröð.

44. gr.

Hreppsnefndir skulu, hver í sínum hreppi, samkvæmt ákvæðum sýslunefndar eða markaumsjónarmanns, safna mörkum í hreppnum og innheimta gjöld fyrir þau.

Hreppsnefndin, eða sá, sem hún felur framkvæmd þess, hlutast til um, að sammerkingar eða mjög lík mörk, sem hætt er við að valdi misdrætti, eigi sér ekki stað.

45. gr.

Þegar markaumsjónarmaður hefur fengið markaskýrslur allra hreppa, ber hann þær saman sín á milli, og þær allar saman við gildandi markaskrár innan sýslu og utan þar sem búast má við fjársamgöngum.

Heimilt er honum að fella niður nýupptekin mörk, sem of lík eru eldri mörkum, og þau sem bannað er að taka upp, ef nokkur eru á skýrslu.

Ákveði hann að fella niður mark eða breyta því, skal hann tilkynna það hlutaðeigendum og benda þeim á önnur mörk eða breytingar á marki, er komið geti í staðinn.

Að öðru leyti ber honum að taka til greina óskir eða kröfur markeigenda, geti þær samrýmt ákvæðum þessarar reglugerðar. Vilji einhver taka upp mark milli þess að markaskrá er samin, ber honum fyrst að fá til þess samþykki markaumsjónarmanns. Síðan skal hann auglýsa það í Lögbirtingablaðinu og jafnframt tilkynna það bréfluga öllum hreppstjórum í sýslunni. — Hreppstjórar sjái um að markið sé ritað inn í markaskrá. Þeir, sem í sýsluna flytjast, fari eins að til þess að fá lögheimild fyrir marki sínu innan fjallskilaumdæmisins.

IX. KAFLI

Um fjallskilasjóði.

46. gr.

Hreppsnefnd er skylt að stofna og reka fjallskilasjóð í þeim hreppum, sem af réttarlönd eiga, og renna þá til hans þessar tekjur:

- a. andvirði óskilafjár;
- b. niðurfjörnun fjallskila;
- c. sektir fyrir brot á þessari reglugerð;
- d. aðrar tekjur, er hreppsnefnd eða almennur sveitarfundur samþykkir að renni í sjóðinn.

Tekjum fjallskilasjóðs má hreppsnefnd aðeins verja til þeirra hluta, er heyra undir framkvæmd ákvæða reglugerðar þessarar.

Sjóðurinn er í ábyrgð hreppsnefndar, sem gerir reikning hans árlega og lætur fylgja sveitarreikningum.

X. KAFLI

Almenn ákvæði.

47. gr.

Skylt er sláturleyfishöfum að láta fara fram markaskoðun á öllu fé, sem þar er leitt til slátrunar.

48. gr.

Það er stranglega bannað að svelta fénað frekar en minnst verður hjá komist, hundbeita hann að óþörfu eða misþyrma honum á nokkurn hátt við fjárréttir, í rekstrum eða gæslu, fjallgöngum eða við smölun heimalanda.

Brot gegn þessu varðar skaðabótum og hegningu að lögum.

49. gr.

Sýslunefnd sker úr öllum ágreiningi hreppsnefnda út af fjallskilamálum, nema það sem lög ákveða að falla skuli undir ítölunefnd. Sömu leiðis heyra undir hana allar kærur og kröfur á hendur hreppsnefndum og hreppstjórum varðandi fjallskilamál. Enn fremur geta einstakir menn komið sér saman um að leggja slík ágreiningsmál undir úrskurð sýslunefndar.

50. gr.

Brot gegn reglugerð þessari varða sektum, kr. 5 000.00—50 000.00 og renna þær í fjallskilasjóð.

51. gr.

Mál, sem rísa út af brotum á reglugerð þessari, skal fara með að hætti opinberra mála.

52. gr.

Reglugerð þessi, sem sýslunefnd Rangárvallasýslu hefur samið, staðfestist hér með samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 58 29. mars 1961, og 3. gr. laga um afréttarmálefni, fjallskil o. fl. nr. 42 12. maí 1969, til þess að öðlast gildi frá og með 1. ágúst 1974 og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Með reglugerð þessari er úr gildi numin reglugerð fyrir Rangárvallasýslu frá 6. júní 1943, um notkun afrétta, fjallskil, réttahöld, meðferð óskilafjár, grenjaleitar og refaveiðar, svo og breyting á henni frá 7. október 1968.

Landbúnaðarráðuneytið, 25. júlí 1974.

Halldór E. Sigurðsson.

Ragnheiður Árnadóttir.

REGLUGERÐ

fyrir Heilsuverndarstöð Kópavogs.

1. gr.

Hlutverk Heilsuverndarstöðvar Kópavogs er fyrst um sinn í eftirtöldum greinum:

1. Mæðravernd.
2. Ungbarnavernd (0—2 ára barna) og smábarnavernd (2—7 ára barna).
3. Skólaeftirlit (heilsuvernd barna og unglunga á skólaaldri).